

CONTRACT MANAGING AUTHORITY

MINISTRY OF DEVELOPMENT AND INVESTMENTS
SPECIAL SECRETARIAT FOR EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT
FUND AND COHESION FUND PROGRAMMES
MANAGING AUTHORITY OF EUROPEAN TERRITORIAL
COOPERATION PROGRAMMES

CONTRACT

TECHNICAL CONSULTANCY SUPPORT : REPORT FOR THE STRATEGIC ENVIRONMENTAL
ASSESSMENT OF
INTERREG IPA III CROSS BORDER COOPERATION PROGRAMME
"GREECE- ALBANIA 2021-2027"

Interreg - IPA CBC
Greece - Albania

DELIVERABLE:

«STRATEGIC ENVIRONMENTAL ASSESSMENT (SEA) OF THE INTERREG IPA III CROSS BORDER
COOPERATION PROGRAMME 2021-2027 "GREECE-ALBANIA 2021-2027"»

ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

CONTRACTOR:

EEO GROUP S.A

Mavrokordatou 1 - 3, PC 10648 Athens

Tel: +30-210-9769560

Fax: +30-210-9705762

E-mail: info@eeogroup.gr

CONTRACTOR SIGNATURE

DATE

STUDY/REPORT'S CONSULTANT SIGNATURE

"EEO GROUP A.E."
EEO GROUP AND TECHNICAL CONSULTANCY
ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΥ 1 - 3, ΑΘΗΝΑ
ΑΡ.Μ.Α.Ε. 26755/01/Β/92/366
ΑΦΜ: 094354302 ΚΟΥ: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ.: 1489501000

JANUARY
2022

Ι. ΦΡΑΝΤΖΗΛΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ Ε.Π.Ε.
ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Α. ΖΙΝΝΗ 60 ΑΘΗΝΑ 117 41
ΑΦΜ: 095670081 ΔΟΥ: Ε' ΑΘΗΝΩΝ
ΤΗΛ: 210 98 46 853 / 57 FAX: 210 98 13 442

1 ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Εδαφικής Συνεργασίας Interreg Ελλάδα-Αλβανία 2021-2027, έχει συνταχθεί στο πλαίσιο του έργου «Τεχνικός Σύμβουλος υποστήριξης για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (Strategic Environmental Assessment) του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg Ελλάδα- Αλβανία 2021-2027».

Η ΣΜΠΕ έχει συνταχθεί σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «*σχετικά με την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων*», που ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ με αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 (Β'1225), όπως ισχύει.

Το έργο εκπονείται σύμφωνα με την σύμβαση παροχής υπηρεσιών που έχει συνάψει η ΕΕΟ Group ΑΕ ως ανάδοχος, με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Στόχου «ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ», του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Το διακρατικό πρόγραμμα Interreg ΜΠΒ III Ελλάδα –Αλβανία 2021-2027 ακολουθεί τις διατάξεις που ορίζονται στο νομοθετικό πλαίσιο για τους Κανονισμούς Προενταξιακής Βοήθειας ΜΠΒ III, τους κανονισμούς 2021/1529 και 2018/0247.

1.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ (Σ.Π.Ε.)

Η Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (Σ.Π.Ε.) είναι μια εκ των προτέρων αξιολόγηση των δυνητικών επιπτώσεων της εφαρμογής του προγράμματος στο περιβάλλον. Η διαδικασία περιλαμβάνει την εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), την υποβολή της, την διεξαγωγή διαβούλευσης, την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης της ΣΜΠΕ και την έγκρισή της από τις εθνικές αρχές. Στην έγκριση περιλαμβάνεται εκτός των άλλων και το σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον κατά την υλοποίηση του προγράμματος. Η εκπόνηση της ΣΜΠΕ είναι μια αυτόνομη διαδικασία η οποία σχετίζεται άμεσα με την διαδικασία σχεδιασμού του προγράμματος και εκπονείται παράλληλα με αυτήν, σύμφωνα με την Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την ΚΥΑ με αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006, όπως ισχύει.

1.2 ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Βασικός στόχος του νέου Προγράμματος Εδαφικής Συνεργασίας Interreg Ελλάδα-Αλβανία 2021-2027 (Κεφάλαιο 3 της ΣΜΠΕ), είναι η συνεισφορά του στην επίτευξη των στόχων για βιώσιμη ανάπτυξη και των δυο χωρών, δηλαδή, η διατήρηση υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας καθώς και κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πράσινης Συμφωνίας και τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) της Ατζέντας 2030 για Βιώσιμη Ανάπτυξη του ΟΗΕ. Το νέο πρόγραμμα υποστηρίζει τους στόχους και τις προτεραιότητες και των δυο κρατών, εν προκειμένω της Ελλάδας και της Αλβανίας, με έμφαση σε θέματα που αφορούν τη μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία

χαμηλών εκπομπών άνθρακα, την ενίσχυση της συνδεσιμότητας της διακρατικής περιοχής, την ψηφιακή ανάπτυξη καθώς και την οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα της περιοχής.

Βασικοί στόχοι του προγράμματος Interreg ΜΠΒ III Ελλάδας- Αλβανίας είναι η επίτευξη μιας ομαλής και ολοκληρωμένης μετάβασης σε μια πιο βιώσιμη οικονομία χωρίς ανισότητες και η δημιουργία μιας πιο αποτελεσματικής διασυνοριακής διακυβέρνησης.

1.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος, συγκροτήθηκαν τέσσερις Προτεραιότητες, για τις οποίες επιλέχθηκαν τρεις Στόχοι Πολιτικής (ΣΠ) ως εξής:

ΣΠ2: Μια πιο πράσινη Ευρώπη, με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, προωθώντας την καθαρή και δίκαιη ενεργειακή μετάβαση, την Γαλάζια και την Πράσινη ανάπτυξη, την κυκλική οικονομία, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, καθώς και την πρόληψη και διαχείριση κινδύνων.

ΣΠ3: Μια πιο συνδεδεμένη Ευρώπη, με στρατηγικά ανεπτυγμένο μεταφορικό και ψηφιακό δίκτυο.

ΣΠ4: Μια πιο κοινωνική, χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη που εφαρμόζει τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων.

Επίσης, κάθε προτεραιότητα σε επίπεδο των Στόχων Πολιτικής (ΣΠ), έχει εξειδικευτεί περαιτέρω με Ειδικούς Στόχους, οι οποίοι προσεγγίζουν καλύτερα την επίτευξη των προτεραιοτήτων και των γενικών στόχων του προγράμματος και βασίζονται στις ανάγκες και τις δυνατότητες της περιοχής μελέτης.

Η αναλυτική περιγραφή του Προγράμματος περιέχεται στο Κεφάλαιο 4 της ΣΜΠΕ, ενώ παρακάτω παρουσιάζεται σε μορφή Πίνακα (Πίνακας 1.1) το Πρόγραμμα σε επίπεδο Προτεραιοτήτων, Στόχων Πολιτικής και Ειδικών Στόχων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ, ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Προτεραιότητα 1: Μετάβαση σε μια πράσινη και πιο ανθεκτική διακρατική περιοχή				Προτεραιότητα 2: Βελτίωση της προσβασιμότητας των περιοχών της υπό μελέτη περιοχής	Προτεραιότητα 3: Προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της διασυνοριακής περιοχής με γνώμονα την βιώσιμη ανάπτυξη	
ΣΠ2: Μια πιο πράσινη Ευρώπη, με χαμηλές εκπομπές άνθρακα. Στόχος η μετάβαση προς μια καθαρή οικονομία μηδενικών εκπομπών άνθρακα, προωθώντας την Γαλλία ανάπτυξη, την κυκλική οικονομία, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, καθώς και την πρόληψη και διαχείριση κινδύνων.				ΣΠ3: Μια πιο συνδεδεμένη Ευρώπη με στρατηγικά ανεπτυγμένο μεταφορικό και ψηφιακό δίκτυο	ΣΠ4: Μια πιο κοινωνική, χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη που εφαρμόζει τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων	
Ε.Σ 1.1: Διατήρηση της βιοποικιλότητας με ανάπτυξη των υποδομών στον αστικό ιστό στοχεύοντας στη μείωση της ρύπανσης	Ε.Σ1.2: Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων χρησιμοποιώντας φιλικές προς το περιβάλλον τακτικές και έγκαιρη πρόληψη κινδύνων	Ε.Σ 1.3: Προώθηση της ελεύθερης πρόσβασης στο νερό και ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισής του	Ε.Σ 1.4: Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία ενισχύοντας την αποδοτικότητα των πόρων	Ε.Σ 2.1: Ανάπτυξη και ενίσχυση ενός έξυπνου συστήματος μεταφορών, προσαρμοσμένου στην κλιματική αλλαγή και την βιώσιμη ανάπτυξη, εθνικής, περιφερειακής και τοπικής εμβέλειας, συμπεριλαμβανομένου του Διευρωπαϊκού Δικτύου μεταφορών καθώς και των διασυνοριακών μεταφορών.	Ε.Σ 3.1: Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία	Ε.Σ 3.2: Διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας περίθαλψης καθώς και προώθηση μιας κοινωνικά βασισμένης δημόσιας περίθαλψης.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα και οφέλη του προγράμματος είναι τα ακόλουθα (μη εξαντλητική λίστα):

- Επενδύσεις για την προστασία και την ενίσχυση των φυσικών πόρων, των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας συμπεριλαμβανομένης της προώθησης του υπεύθυνου τουρισμού και του οικότουρισμού
- Προώθηση της χρήσης τεχνολογιών με γνώμονα την προστασία και τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος
- Δράσεις αποκατάστασης, προστασίας και αποτελεσματικής διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών (π.χ. περιοχές του δικτύου Natura 2000) με έμφαση στα απειλούμενα είδη
- Επενδύσεις για την προώθηση Πράσινων υποδομών κυρίως σε αστικές περιοχές (πράσινοι δρόμοι, συστήματα ανακύκλωσης, προσβασιμότητα στο φυσικό τοπίο, μείωση του κινδύνου πλημμύρας, φυσικός αερισμός και δροσισμός κτηρίων, δεξαμενές ομβρίων υδάτων) καθώς και για την αποκατάσταση βιομηχανικών περιοχών
- Πιλοτικές ενέργειες για τη παρακολούθηση και την συλλογή διασυνοριακών δεδομένων που αφορούν την βιοποικιλότητα καθώς και τις απειλές που αντιμετωπίζουν οι φυσικοί πόροι
- Ανάπτυξη μηχανισμών και εργαλείων για την πρόληψη και την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων και φυσικών καταστροφών που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή π.χ. πυρκαγιές, καταιγίδες, ξηρασία.
- Ανάπτυξη μηχανισμών και εργαλείων για την πρόληψη και την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων και φυσικών καταστροφών μη σχετιζόμενων με την κλιματική αλλαγή όπως

- σεισμοί και κινδύνων που σχετίζονται με την ανθρώπινη δραστηριότητα (π.χ. τεχνολογικά ατυχήματα)
- Αύξηση της θεσμικής και επιχειρησιακής ικανότητας των τοπικών κοινωνιών ώστε να μπορούν να υποστηρίξουν επενδύσεις καθαρής ενέργειας
 - Ανάπτυξη υποδομών για την καλύτερη διαχείριση υδάτων και την αποτελεσματική κάλυψη των αναγκών ύδρευσης σε αγροτικές ηπειρωτικές περιοχές καθώς και στα Ιόνια Νησιά
 - Ενίσχυση της αποτελεσματικής χρήσης και διαχείρισης των υδάτινων πόρων από τους πολίτες, τη βιομηχανία και τη γεωργία, προωθώντας πρακτικές για την εξοικονόμηση και την επαναχρησιμοποίηση του νερού καθώς και τεχνολογίες αποδοτικής χρήσης νερού, υποστηρίζοντας έτσι δράσεις ενάντια στην κλιματική αλλαγή
 - Εγκατάσταση συστημάτων επεξεργασίας λυμάτων μικρής κλίμακας βασιζόμενα σε φιλικές προς το περιβάλλον διαδικασίες
 - Δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση του νερού και την αντιμετώπιση της λειψυδρίας στις διασυνοριακές περιοχές
 - Σχεδιασμός, κατασκευή και ανάπλαση διασυνοριακών σημείων διέλευσης με ταυτόχρονο σχεδιασμό, κατασκευή και αναμόρφωση του οδικού δικτύου
 - Βελτίωση και επέκταση οδικού δικτύου μέσω της ανάπτυξης μελετών σχετικά με την οδική κυκλοφορία, της διοργάνωσης εκστρατειών ευαισθητοποίησης και της μελέτης της συνδεσιμότητας της περιοχής για την κατανόηση των εμπορικών και επιβατικών ροών
 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων μεταφορών και εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα μεταφορών εμπορευμάτων και επιβατικού κοινού
 - Παρακολούθηση των αέριων εκπομπών που προκύπτουν από δραστηριότητες μεταφορών, όπως η ναυτιλία και εκτίμηση των επιπτώσεων στις πόλεις-λιμάνια και άλλες παράκτιες περιοχές
 - Ανακατασκευή αγροτικών και περιφερειακών δρόμων σε όλη την έκταση της περιοχής μελέτης. Δράση η οποία εμπεριέχει την ανοικοδόμηση, ανάπλαση και αναμόρφωση του οδικού δικτύου και των συνοδών έργων.

1.4 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Στη ΣΜΠΕ, στο Κεφάλαιο 5, παρουσιάζονται οι ρεαλιστικές και εύλογες εναλλακτικές δυνατότητες, οι οποίες αξιολογούνται σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους και αιτιολογείται η επιλεγείσα που αφορά στην υλοποίηση του προγράμματος με βάση περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια στην κατεύθυνση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2001/42/ΕΚ για τις ΣΜΠΕ, οι εναλλακτικές λύσεις- δυνατότητες θα πρέπει να είναι ρεαλιστικές, εφικτές και να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Η επιλογή τους θα πρέπει να γίνεται με βάση συγκεκριμένα δεδομένα και σύμφωνα με τους κανονισμούς του πλαισίου του προγράμματος.

Οι εναλλακτικές που παρουσιάζονται είναι:

- Μηδενική λύση ή do nothing scenario, στο οποίο εξετάζεται η μη υλοποίηση του προγράμματος, συνιστώντας το μηδενικό σενάριο.

- Προτεινόμενη λύση, η οποία ενσωματώνει καλύτερα τις απαιτήσεις του προγράμματος μέσω της υλοποίησης του νέου προγράμματος συνεργασίας Ελλάδας- Αλβανίας 2021-2027.

1.5 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η περιοχή μελέτης εντάσσεται στην ευρύτερη περιοχή της Αδριατικής θάλασσας- Ιονίου Πελάγους και εκτείνεται από τα Επτάνησα στην Ελλάδα μέχρι την περιφέρεια του Φιέρι στην Αλβανία. Το ελληνικό ηπειρωτικό τμήμα του προγράμματος διακρατικής συνεργασίας περιέχει τις περιφέρειες της Ηπείρου και της Δυτικής Μακεδονίας συμπεριλαμβανομένων των χερσαίων συνόρων με την Αλβανία από το Μαυρομάτι- Qafë Botë έως την Κρυσταλλοπηγή-Karshticë, ενώ το νησιωτικό τμήμα περιλαμβάνει τα την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και πιο συγκεκριμένα τεσσερις (4) περιφερειακές ενότητες.

Η τμήμα της περιοχής μελέτης που ανήκει στην Αλβανία εκτείνεται από την Περιφέρεια της Αυλώνας έως την περιφέρεια Φιέρι στα δυτικά και από την Περιφέρεια Αργυροκάστρου έως τις Περιφέρειες Μπεράτ και Κορυτσάς. Η υπο μελέτη περιοχή περιλαμβάνει συνολικά τις εξής περιφέρειες της Αλβανίας: Μπεράτ, Αργυροκάστρου, Κορυτσάς, Αυλώνας και Φιέρι.

Η συνολική διακρατική περιοχή που συμμετέχει στο πρόγραμμα καλύπτει επιφάνεια 33.932km² (20.961km² ανήκουν στο ελληνικό και 12.971 km² στο αλβανικό τμήμα της περιοχής), ενώ ο συνολικός της πληθυσμός ανέρχεται στους 1.801.496 κατοίκους (936.470¹ κάτοικοι της ελληνικής και 865.026² κάτοικοι της αλβανικής διασυνοριακής περιοχής).

Η υπο μελέτη περιοχή, συνδυάζει αρκετά διαφορετικά γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά βασικά εκ των οποίων είναι οι επιμήκεις ακτές που διατρέχουν την παράκτια περιοχή από τα βόρεια της Περιφέρειας του Φιέρι μέχρι την Πρέβεζα, η νησιώτικη περιοχή των Επτανίσων και οι ορεινές περιοχές της ηπειρωτικής χώρας.

Λόγω της γεωγραφικής της θέσης, η διασυνοριακή περιοχή τα τελευταία χρόνια,δέχεται αρκετά υψηλές εισροές μεταναστών και προσφύγων. Πιο συγκεκριμένα, στην Αλβανία σημειώθηκε αύξηση του αριθμού των εισερχόμενων μεταναστών από το 2017. Από την άλλη πλευρά, η Ελλάδα γνώρισε εντατικοποίηση των μεταναστευτικών ροών το 2019. Η διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ Ελλάδας – Αλβανίας θα μπορούσε να θέσει αντίστοιχες προτεραιότητες και μέτρα για την αντιμετώπιση του έντονου προβλήματος των μεταναστευτικών ροών με την έξυπνη διαχείριση των διασυνοριακών διελεύσεων και τη διευκόλυνση της κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας μεταναστών και προσφύγων, με την ταυτόχρονη κατασκευή ενός δικτύου ασφαλείας για την βελτιστοποίηση των συνθηκών διαβίωσης. Η διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών, μπορεί να συμβάλει στην υιοθέτηση μέτρων για την κάλυψη των αναγκών των προσφύγων, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης στέγασης σε καταφύγια και δομές φιλοξενίας ή υποστηρίζοντας τα προγράμματα ανεξάρτητης διαβίωσης και πιο συγκεκριμένα ενισχύοντας τα συστήματα κηδεμονίας για ασυνόδευτους ανηλίκους.

¹Census data of 2011. <https://www.statistics.gr/>

²Data of 2020 by <http://www.instat.gov.al/>

Ένα από τα ισχυρότερα πλεονεκτήματα της διασυνοριακής περιοχής μελέτης είναι το φυσικό περιβάλλον και οι μοναδικής αξίας φυσικοί πόροι της. Στο πολυπόικλο γεωγραφικό ανάγλυφο με τα ψηλά βουνά, τους λόφους, τις μικρές πεδιάδες την νησιωτική και την παράκτια περιοχή έρχεται να προστεθεί ένας σημαντικός αριθμός ποταμών, λιμνών και λιμνοθαλασσών.

Στην περιοχή μελέτης εντοπίζονται σημαντικές προστατευόμενες περιοχές διεθνούς ενδιαφέροντος, οι οποίες απαιτούν ολοκληρωμένες και συντονισμένες ενέργειες για την διατήρηση της ακεραιότητάς τους και την καλύτερη αξιοποίησή τους. Η λίμνη της Μεγάλης Πρέσπας με επιφάνεια 281,7 km² βρίσκεται στο τριεθνές Αλβανίας, Ελλάδας και Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, ενώ η μικρή Πρέσπα με επιφάνεια 48,41 km² αποτελεί φυσικό σύνορο μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας με το μεγαλύτερο ποσοστό της να ανοίκει στο Ελληνικό κράτος. Ο ποταμός Αώος, γνωστός και ως Vjosa (και ο παραπόταμός του Δρίνος), πηγάζει από την οροσειρά της Βόρειας Πίνδου, διασχίζει το ελληνικό και το αλβανικό έδαφος και τελικά εκβάλλει στην Αδριατική Θάλασσα, βόρεια της πόλης του Αυλώνα. Στις τοποθεσίες διεθνούς ενδιαφέροντος υπερλαμβάνονται η Λίμνη Μικρή Πρέσπα στην Ελλάδα, η οποία αποτελεί μέρος του Εθνικού Πάρκου Πρεσπών, το Εθνικό Πάρκο Βουθρωτού και το Εθνικό Πάρκο της Λιμνοθάλασσας Καραβάστα στην Αλβανία (όλα προστατεύονται από τη σύμβαση Ramsar). Σύμφωνα με την λίστα προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000, η οποία επικαιροποιήθηκε το 2018, στη Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας εντοπίζονται 18 περιοχές, στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων 22 περιοχές ενώ στην Περιφέρεια της Ηπείρου εντοπίζονται 27 προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000. Οι περιφέρειες των Ιονίων Νήσων και τις Ηπείρου χαρακτηρίζονται ως περιοχές με πλούσια βιοποικιλότητα ενώ η μεγαλύτερη περιβαλλοντική πίεση που ασκείται σε αυτές, προκαλείται από την ανθρώπινη δραστηριότητα και τις επιπτώσεις της στην κλιματική αλλαγή. Η διασπορά χωροκατακτητικών ξενικών ειδών στις διασυνοριακές περιοχές αποτελεί επίσης ένα σοβαρό πρόβλημα που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι εν λόγω περιοχές, καθώς αποτελεί έναν από τους κυριότερους παράγοντες που ευθύνονται για την απώλεια της βιοποικιλότητας και για σημαντικές μεταβολές στην δομή του οικοσυστήματος. Πιο συγκεκριμένα, αρκετά ευάλωτα ως προς την απειλή αυτή, είναι τα οικοσυστήματα της νησιωτικής περιφέρειας τα οποία χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητα.

Η Αλβανία θεωρείται μια από τις πλουσιότερες σε βιοποικιλότητα χώρες στην Ευρώπη με το 18% της επικράτειάς της να αποτελεί προστατευόμενες περιοχές, θεσμοθετημένες από την Διεθνή Ένωση Προστασίας της Φύσης (IUCN)³. Σε όλη τη χώρα έχουν καθοριστεί 58 περιοχές προστασίας ενώ στην διασυνοριακή περιοχή που ανήκει στην Αλβανία, εντοπίζονται 31 προστατευόμενες περιοχές.

Οι διασυνοριακές λίμνες της Οχρίδας και της Μικρής και Μεγάλης Πρέσπας, αποτελούν τα σημεία ανταλλαγής χλωρίδας και πανίδας ανάμεσα στις δύο χώρες. Ο μεγάλος αριθμός ενδημικών ειδών που ζουν και αναπτύσσονται στον ελλαδικό χώρο με την ταυτόχρονη παρουσία των θαλάσσιων ενδημικών ειδών στην Αδριατική θάλασσα, υπογραμμίζουν τη σημασία της διαχείρισης και προστασίας της βιοποικιλότητας στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων και της Μεσογείου και την σπουδαιότητα του ρόλου των δύο χωρών ως προς την κατεύθυνση αυτή⁴.

³COVID-19 impact on the Western Balkans. Deep-dive in Albania and how the pandemic impacted the SDG's. Erik Gjermeni and Alban Lika in collaboration with the Albanian Institute of Statistics (INSTAT) as part of a project supported by the United Nations Economic Commission.

⁴CBD Strategy and Action Plan- Albania

Τα προκυπτόμενα οφέλη είναι πολυάριθμα και δεν περιορίζονται στο φυσικό περιβάλλον και την βιοποικιλότητα αλλά εκτείνονται και στους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας και του τουρισμού. Ενδεικτικά στην Αλβανία, ο αριθμός των τουριστών που επισκέφθηκαν προστατευόμενες περιοχές αυξήθηκε κατά 30% το 2019 (916.660 επισκέπτες) σε σύγκριση με το έτος 2018, δημιουργώντας ταυτόχρονα την ανάγκη για περισσότερες επενδύσεις σε περιβαλλοντικές υποδομές καθώς και για την επιβολή περιβαλλοντικών περιορισμών¹.

1.6 ΕΚΤΙΜΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η αξιολόγηση των επιπτώσεων (κεφάλαιο 7 της ΣΜΠΕ) αφορά στις περιβαλλοντικές παραμέτρους-τομείς που αναφέρονται στην Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου «*σχετικά με την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων*», που ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ με αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 (Β'1225), όπως ισχύει. Μέσω αυτής τις διαδικασίας, εντοπίζονται, εκτιμώνται και αξιολογούνται όλες οι πιθανές επιπτώσεις που μπορεί να προκύψουν κατά την υλοποίηση του προγράμματος. Η σωστή επιλογή αυτών των παραμέτρων είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου η Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση να είναι ουσιαστική.

Η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων εκτιμήθηκε ως προς τις παρακάτω παραμέτρους:

1. Βιοποικιλότητα
2. Πληθυσμός – Ανθρώπινη Υγεία
3. Έδαφος
4. Ύδατα
5. Ατμοσφαιρική ρύπανση και Κλιματική αλλαγή
6. Υποδομές
7. Πολιτιστική κληρονομιά
8. Τοπίο
9. Θόρυβος
10. Βιώσιμη ανάπτυξη
11. Σχέση μεταξύ των παραπάνω παραμέτρων.

Η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων έγινε ακολουθώντας τη μεθοδολογία των κατευθυντήριων ερωτήσεων. Σύμφωνα με αυτή τη μεθοδολογία, διαμορφώνεται ένα σύνολο ερωτήσεων αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη τους περιβαλλοντικούς στόχους της μελέτης, προκειμένου να προσδιοριστούν όλες οι πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις για κάθε περιβαλλοντική παράμετρο. Οι ερωτήσεις διατυπώνονται με τέτοιο τρόπο ώστε να λαμβάνεται θετική ή αρνητική απάντηση.

Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε κάθε παράμετρο, εξετάζονται ανά Στόχο Πολιτικής με συμπεριλαμβανομένους τους εκάστοτε Ειδικούς Στόχους, χρησιμοποιώντας ως χαρακτηριστικά των

επιπτώσεων επιλεγμένα κριτήρια όπως η πιθανότητα, η διάρκεια, η συχνότητα, η αναστρεψιμότητα, ο διασυννοριακός χαρακτήρας, ο πρωτογενής ή δευτερογενής χαρακτήρας, και η αλληλεπίδραση.

Η εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων που προκύπτουν από τις δράσεις του προγράμματος, οδήγησε στα εξής αποτελέσματα:

- Η πλειοψηφία των δράσεων του προγράμματος πρόκειται να έχει θετικές επιπτώσεις ως προς την κατάσταση του περιβάλλοντος σε τοπικό αλλά και σε διακρατικό επίπεδο.
- Ένα σημαντικό τμήμα του προγράμματος καλύπτει οικονομικές ανάγκες για κοινές δράσεις που αφορούν σε επίτευξη στόχων Περιφερειακών, Εθνικών και Ευρωπαϊκών πολιτικών για το Περιβάλλον και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.
- Θετικές επιπτώσεις παρατηρούνται τόσο στο φυσικό, όσο και στο ανθρωπογενές περιβάλλον και ειδικότερα στην βιώσιμη χωρική ανάπτυξη, στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και της ποιότητας ζωής στα αστικά κέντρα, στη διαχείριση των υδάτινων πόρων και των προστατευόμενων περιοχών, στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στην προώθηση της Γαλάζιας και της Πράσινης ανάπτυξης.
- Η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στον σχεδιασμό δραστηριοτήτων των στόχων του προγράμματος αφορά στο σύνολο των μέτρων και δεν περιορίζονται αυστηρά και μόνο στα μέτρα (ειδικοί στόχοι) που συνδέονται αποκλειστικά με την προστασία του περιβάλλοντος.
- Οι τυχόν αρνητικές επιπτώσεις, που ενδέχεται να προκύψουν από το πρόγραμμα, χαρακτηρίζονται ως αμελητέες και τοπικής εμβέλειας. Σχετίζονται με τις κατασκευαστικές εργασίες έργων που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα και ως εκ τούτου έχουν βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα. Συνολικά, για όλες τις αρνητικές επιπτώσεις του προγράμματος υπάρχουν κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη ή τη μείωση της έκτασης και της έντασής τους.

Με βάση τα παραπάνω, εκτιμάται ότι η υλοποίηση του προγράμματος θα δημιουργήσει ισχυρή θετική συνέργεια με τους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής. Προκειμένου όμως να μεγιστοποιηθεί ο βαθμός αυτής της συνέργειας και να αποφευχθούν οι τυχόν αρνητικές επιπτώσεις τοπικού χαρακτήρα, προβλέπονται μέτρα πρόληψης και παρακολούθησης που περιγράφονται παρακάτω.

1.7 ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ «ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ» ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το Πρόγραμμα έχει αξιολογηθεί και βάσει της αρχής «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο περιβάλλον. Σύμφωνα με τον **Κανονισμό 2020/852(ΕΕ)** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «*σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων*», προκειμένου να προσδιοριστεί ο βαθμός στον οποίο μια επένδυση είναι περιβαλλοντικά βιώσιμη, θεσπίζονται κριτήρια ελέγχου μέσω των οποίων προσδιορίζεται αν μια οικονομική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται ως περιβαλλοντικά βιώσιμη. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον Κανονισμό, τα Κοινοτικά Ταμεία θα πρέπει να υποστηρίζουν δράσεις σύμφωνες με τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους και προτεραιότητες που δεν θα προκαλούν σημαντική βλάβη στο περιβάλλον κατά την έννοια του άρθρου 17 του Κανονισμού.

Η αξιολόγηση της συμμόρφωσης του προγράμματος με την αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο περιβάλλον, περιλαμβάνεται στην παρούσα ΣΜΠΕ (παράγραφος 7.3).

Για την αξιολόγηση της αρχής «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο περιβάλλον, αξιολογήθηκαν οι παρακάτω περιβαλλοντικοί στόχοι, όπως ορίζονται στο άρθρο 17 του Κανονισμού 2020/852 (ΕΕ):

- Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής
- Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων
- Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης
- Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος
- Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

Σύμφωνα με την προαναφερθείσα αξιολόγηση:

- Η υλοποίηση του προγράμματος δεν πρόκειται να οδηγήσει σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και επομένως δεν προκαλεί σημαντική ζημιά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.
- Το πρόγραμμα δεν αναμένεται να προκαλέσει δυσμενείς επιπτώσεις στις τρέχουσες και στις αναμενόμενες κλιματικές συνθήκες σε βάρος του ανθρώπινου παράγοντα, των φυσικών πόρων ή των υλικών αγαθών και επομένως δεν προκαλεί σημαντική ζημιά στην προσαρμογή της κλιματικής αλλαγής.
- Το πρόγραμμα δεν αναμένεται να είναι επιβαρυντικό ως προς την κατάσταση ή το οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων καθώς και ως προς την περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων και επομένως δεν προκαλεί σημαντική ζημιά στη βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων.
- Το πρόγραμμα δεν αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων. Επίσης, δεν αναμένεται επίσης να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς απαιτούμενα υλικά ή στην άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του. Επομένως δεν προκαλεί σημαντική ζημιά στη κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης.
- Το πρόγραμμα δεν αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος και επομένως δεν προκαλεί σημαντική ζημιά στη πρόληψη και στον έλεγχο της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος.
- Το πρόγραμμα δεν αναμένεται να είναι σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων ή επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος και επομένως δεν προκαλεί σημαντική ζημιά στη προστασία και στην αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

Επομένως, το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην βλάπτει σημαντικά κανέναν από τους παραπάνω έξι περιβαλλοντικούς στόχους δηλ. πληροί την αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο περιβάλλον.

1.8 ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ & ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Η πρόληψη, η μείωση και ο μετριασμός των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του προγράμματος πραγματοποιείται μέσω δύο βασικών μηχανισμών: α) της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων όπως ισχύει και β) της δημιουργίας ειδικών προβλέψεων ή/και προϋποθέσεων που θα τηρούνται κατά την υλοποίηση του προγράμματος και θα ενσωματωθούν στις διαδικασίες διαχείρισης του (εγκρίσεις έργων κ.λπ.).

α) Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων.

Οι επιπτώσεις κάθε έργου αξιολογούνται μέσω της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης όπως ισχύει στην Ευρωπαϊκή νομοθεσία και εξειδικεύεται στα εθνικά νομοθετικά πλαίσια κάθε χώρας. Η ένταξη ενός έργου ή δραστηριότητας στο πρόγραμμα δεν διαφοροποιεί τις σχετικές απαιτήσεις για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου ή της δραστηριότητας, αλλά σύμφωνα με τις απαιτήσεις αυτές ορίζονται οι ειδικοί περιβαλλοντικοί όροι, τα μέτρα, οι περιορισμοί και οι προϋποθέσεις για την υλοποίηση του. Έτσι μέσω της αξιολόγησης των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το σύνολο των έργων ή δραστηριοτήτων του προγράμματος θα πρέπει να καθορίζονται-εξασφαλίζονται τα παρακάτω:

- Συμμόρφωση με τις ειδικές οριακές τιμές εκπομπών ρύπων και τις συγκεντρώσεις για τον αέρα, τα ύδατα και το έδαφος σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Τα θεσμοθετημένα όρια θορύβου
- Συμμόρφωση με τα εθνικά και περιφερειακά περιβαλλοντικά σχέδια, όπως το σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων, τα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής, κλπ.
- Καταλληλότητα της θέσης του έργου ή της δραστηριότητας σύμφωνα με τις θεσμοθετημένες προβλέψεις χρήσεων γης και τους περιορισμούς δόμησης.
- Επιλογή και εφαρμογή όλων των κατάλληλων μέτρων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία και σχετίζονται με την προστασία των προστατευόμενων περιοχών, των δασικών εκτάσεων και την πρόληψη και τον μετριασμό της θαλάσσιας ρύπανσης.
- Συμμόρφωση με τα αναφερόμενα στο άρθρο 6.3 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας», για έργα ή δραστηριότητες που υλοποιούνται εντός ορίων των προστατευόμενων περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου NATURA 2000 (περιοχές ΕΖΔ ή ΖΕΠ), σύμφωνα με τα οποία: *"Κάθε σχέδιο, μη άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου, το οποίο όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά τον εν λόγω τόπο, καθαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια, εκτιμάται δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του στον τόπο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησής του"*.

- b) Ειδικά μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος
- Προτάσεις που αφορούν στη χρηματοδότηση επιχειρήσεων με στόχο την προώθηση της καινοτομίας της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας και περιλαμβάνουν (εκτός από την υποχρεωτική τήρηση της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας) πράσινες επενδύσεις, προώθηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας, ενίσχυση της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης των προϊόντων, είναι επιθυμητό να προταχθούν κατά τη διαδικασία επιλογής των επιμέρους έργων του προγράμματος.
 - Κατά τη διαδικασία εξειδίκευσης και επιλογής θα ήταν επιθυμητό να ενταχθούν επιχειρήσεις που διαχειρίζονται προϊόντα ή απορρίμματα βάσει του πλήρους κύκλου ζωής τους
 - Οι δράσεις που συνδέονται με την τουριστική ανάπτυξη σε προστατευόμενες περιοχές NATURA 2000 θα πρέπει να είναι σύμφωνες με το σχέδιο διαχείρισης της περιοχής. Σε περιπτώσεις που οι δράσεις υλοποιούνται σε περιοχές που λειτουργεί Φορέας Διαχείρισης, είναι απαραίτητη η γνωμοδότησή του. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριώνεται ότι η αύξηση των επισκεπτών σε μια προστατευόμενη περιοχή για τουριστικούς ή άλλους λόγους, δεν θα έχει επίπτωση στην κατάσταση διατήρησης της περιοχής.
 - Κατάλληλα μέτρα θα πρέπει να λαμβάνονται για τεχνικά έργα που υλοποιούνται εντός της παράκτιας ή της θαλάσσιας περιοχής μελέτης και ενδέχεται να προκαλέσουν μείωση της ποιότητας των υδάτων ή διατάραξη του βενθικού υποστρώματος.

Πιο συγκεκριμένα, τα προαναφερθέντα μέτρα μετριασμού θα πρέπει να αφορούν όλες τις περιβαλλοντικές παραμέτρους που ενδέχεται να επηρεαστούν από τα έργα του Προγράμματος, σύμφωνα με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Τα προτεινόμενα μέτρα πρόληψης και μετριασμού των δυνητικών επιπτώσεων παρουσιάζονται και με μορφή πίνακα για κάθε περιβαλλοντική παράμετρο στο Κεφάλαιο 8 της ΣΜΠΕ.

1.9 ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Σύμφωνα με την Οδηγία 2001/42/ΕΚ (άρθρο 10) απαιτείται η παρακολούθηση (monitoring) των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον κατά την υλοποίηση ενός σχεδίου ή προγράμματος, ώστε να διασφαλίζεται η δυνατότητα έγκαιρου εντοπισμού και αντιμετώπισης τυχόν δυσμενών επιπτώσεων που δύναται να παρουσιαστούν από την εφαρμογή του προγράμματος και να λαμβάνονται τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

Στην παρούσα ΣΜΠΕ γίνεται μια προσπάθεια προσδιορισμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του Προγράμματος με βάση τη τρέχουσα ωρίμανση του σχεδιασμού του, που δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Οι δράσεις που επιλέχθηκαν και περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα, καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τη φύση των δυνητικών επιπτώσεων, την ένταση και την διάρκειά τους. Από την στιγμή που ο σχεδιασμός του προγράμματος είναι ακόμα σε εξέλιξη και η εφαρμογή του είναι σταδιακή, η παρούσα μελέτη προσδιορίζει σε ένα πρωταρχικό στάδιο τις σημαντικές επιπτώσεις του προγράμματος στο περιβάλλον.

Όμως λόγω έλλειψης συγκεκριμένων στοιχείων που θα προέκυπταν από τη σταδιακή εφαρμογή και εξειδίκευση του προγράμματος, η ΣΜΠΕ προσδιορίζει σε «θεωρητικό» επίπεδο τις σημαντικές

επιπτώσεις του προγράμματος στο περιβάλλον. Η παρούσα μελέτη έχει μέχρι στιγμής εντοπίσει τις σημαντικές επιπτώσεις που δύναται να προκύψουν από την εφαρμογή του προγράμματος και προτείνει μέτρα για τον μετριασμό και την αντιμετώπισή τους. Το πρόγραμμα παρακολούθησης αφενός πρέπει να επιβεβαιώνει (ή να διορθώνει) τα θεωρητικά αποτελέσματα της εκτίμησης των επιπτώσεων της παρούσας ΣΜΠΕ σε σύγκριση με τις πραγματικές επιπτώσεις που παρατηρούνται κατά την εφαρμογή του Προγράμματος και αφετέρου να αξιολογεί εάν τα προτεινόμενα μέτρα έχουν εφαρμοστεί αποτελεσματικά.

Το προτεινόμενο στην παρούσα ΣΜΠΕ πρόγραμμα παρακολούθησης (κεφάλαιο 8), περιλαμβάνει για κάθε περιβαλλοντική παράμετρο (π.χ. βιοποικιλότητα, ποιότητα ατμόσφαιρας, νερά, κλπ) τους δείκτες που θα παρακολουθούνται, τις αρμόδιες για την παρακολούθηση Υπηρεσίες καθώς και τη συχνότητα παρακολούθησης.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της
Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

+30 210 9769560

www.eeogroup.gr

+30 210 9705762

info@eeogroup.gr